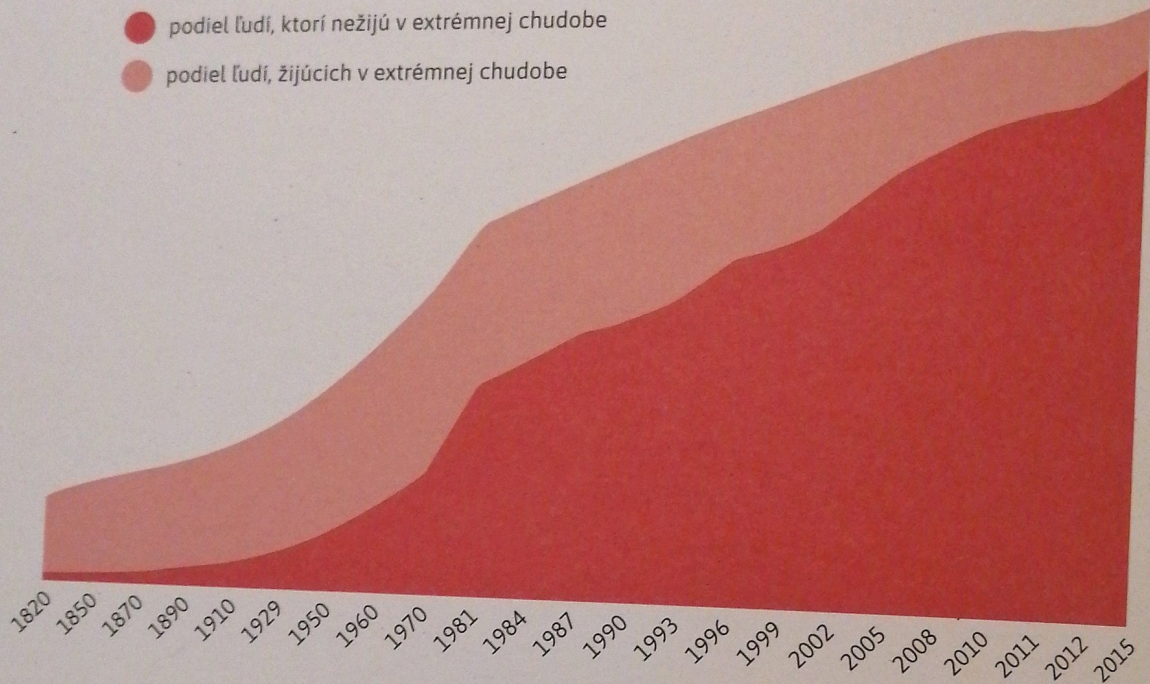

Príloha 1

1) Prečítajte si článok a splňte nasledujúce úlohy:

- Spoločne vymyslíte vhodný názov textu.
- Jednou vetou opíšete jeho hlavnú myšlienku.

- podiel ľudí, ktorí nežijú v extrémnej chudobe
- podiel ľudí, žijúcich v extrémnej chudobe

Zdroj: Infogram

Ľudia žijúci v absolútnej, alebo aj extrémnej chudobe často nedokážu pokryť svoje základné potreby, ako sú strava, ubytovanie a oblečenie. Extrémna chudoba sa často spája s hladom, podvýživou, chorobou a nízkym vekom dožitia. Je to stav, keď príjem a spôsob života niektorých ľudí je oveľa horší, než priemerná životná úroveň v krajine alebo regióne, v ktorom žijú, takže musia zápasíť, aby viedli normálny život. Nemôžu si napríklad dovoliť kúpiť kvalitné topánky či lístok do kina.

Pre chudobu môžu zažívať mnohonásobné znevýhodnenie, ako sú nezamestnanosť, nízky príjem, zlé bývanie, nedostatočná zdravotná starostlivosť a prekážky v prístupe k celoživotnému vzdelávaniu, kultúre, športu a rekreácii. Často sú prehladaní, marginalizovaní a vylučovaní z účasti na aktivitách (ekonomických, sociálnych a kultúrnych), ktoré sú štandardom pre iných ľudí. Rovnako aj ich prístup k základným právam môže byť obmedzený.

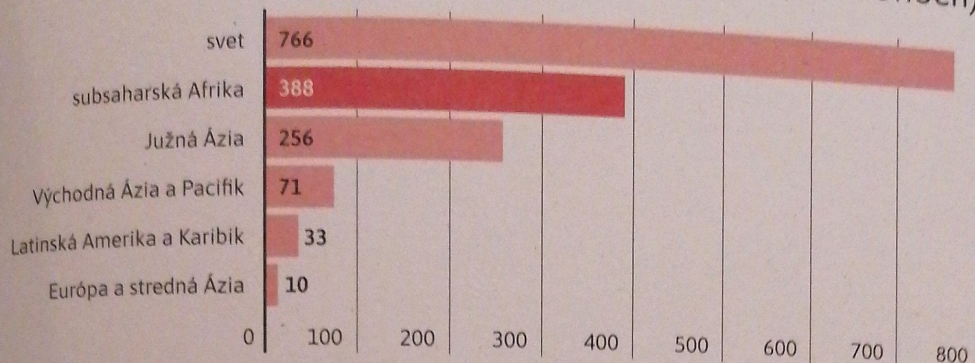
Zdroje:

- LUPPOVÁ, S.: Čísla, ktoré ukazujú, ako sa z najväčšieho problému ľudstva stáva okrajová záležitosť. hnonline.sk. 2018. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: <https://hnonline.sk/svet/1784867-je-mozne-uplne-vymazat-chudobu-vo-svete>.
- Slovenská sieť proti chudobe: Chudoba a nerovnosť v EÚ. eapn.eu. 2017. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: https://www.eapn.eu/wp-content/uploads/povertyexplainer_sk.pdf.

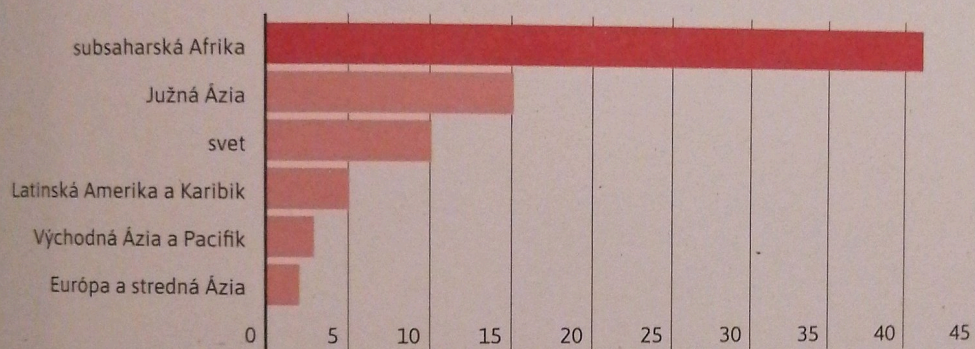
2) prečítajte si článok a splňte nasledujúce úlohy:

- A) Spoločne vymyslíte vhodný názov textu.
B) Jednou vetou opište jeho hlavnú myšlienku.

Počet extrémne chudobných podľa regiónov (v miliónoch)

Počet extrémne chudobných podľa regiónov (v %)

Zdroj: Infogram

World Poverty Clock ukazuje, že kým vo väčšine chudobných krajín sveta sa život ľudí naozaj zlepšuje a bude zlepšovať, v hŕstke štátov sa deje presný opak. Väčšina z nich, až na tri výnimky z Južnej Ameriky, sa nachádza v subsaharskej Afrike. Podľa správy UNICEF a Svetovej banky z roku 2016 bolo extrémnou chudobou v subsaharskej Afrike zasiahnuté bezmála každé druhé dieťa, v Južnej Ázii každé tretie.

Vymaniť sa z takýchto podmienok je takmer nemožné. Deti sú menej schopné žiť v nej zvládnuť – pre podvýživu, vysokú dojčenskú úmrtnosť či spomalenia vývoja, alebo rastu v dôsledku nedostatočnej výživy.

Problém pritom nie je len populačnom raste, ktorému nestíha ten hospodársky. Viaceré krajiny subsaharskej Afriky majú skorumpované vlády, nefunkčné úrady a inštitúcie komplikujú systémové riešenia chudoby. Mnohé tiež trpia vojenskými konfliktmi alebo majú nepriaznivú geografickú polohu. Za kratší koniec ťahajú krajiny, ktoré ležia vo vnútrozemí a nemajú prístup k prístavam. Ekonomický rozvoj totiž vo veľkej miere závisí od medzinárodného obchodu. Týka sa to napríklad afrických krajín, ako sú Mali, Čad, Uganda, Rwanda, Stredoafriická republika či Malawi.

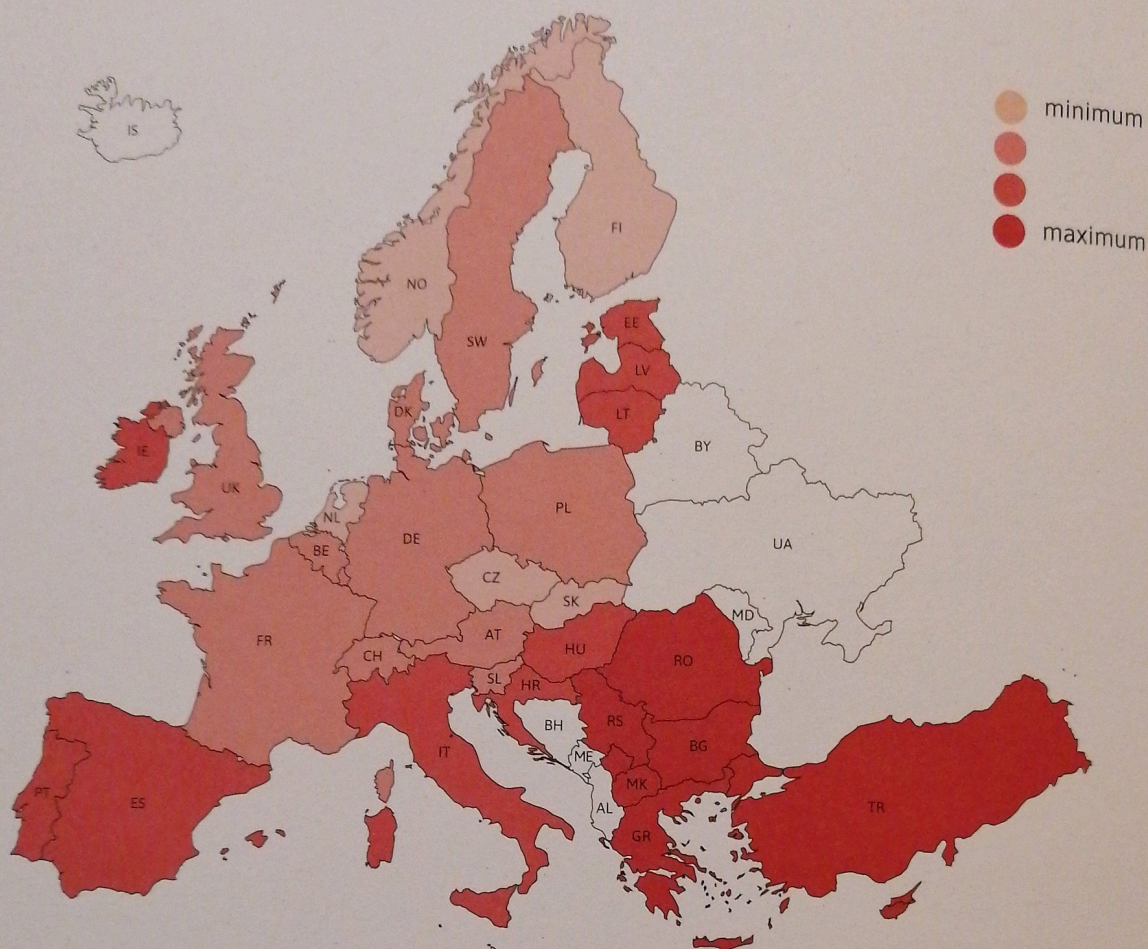
Zdroje:

- LUPPOVÁ, S.: Čísla, ktoré ukazujú, ako sa z najväčšieho problému ľudstva stáva okrajová záležitosť. hnonline.sk. 2018. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: <https://hnonline.sk/svet/1784867-je-mozne-uplne-vymazat-chudobu-vo-svete>
- Infogram: Počet extrémne chudobných podľa regiónov. infogram.com. (nedatované). [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: <https://infogram.com/projekt-chudoba-pocet-extremne-chudobnych-poda-regionov-1h0r6rrz31pw6ek>

3) Prečítajte si článok a splňte nasledujúce úlohy:

- A) Spoločne vymyslite vhodný názov textu.
B) Jednou vetou opíšte jeho hlavnú myšlienku.

Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia, EU SILC 2017

Spracoval: Človek v ohrození, 2020
Zdroj: VLAČUHA, R., KOVÁČOVÁ, Y.

Na hranici chudoby alebo sociálneho vylúčenia žilo v roku 2016 v Európskej únii 117,5 mil. ľudí, čiže takmer štvrtina populácie. Najviac ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením pritom bolo v Bulharsku (40,4 % miestnej populácie), Rumunsku (38,8 %) a Grécku (35,6 %). Naopak, najmenej ľudí ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením žije v Českej republike (13,3 %), Fínsku (16,6 %), Dánsku (16,7 %) a Holandsku (16,8 %).

Z pohľadu príjmovej chudoby patrí Slovensko ku krajinám s najnižšou mierou rizika chudoby v rámci Európskej únie, a to od začiatku zisťovania týchto dát (EU SILC). Podľa prieskumu z roku 2018 je takmer každý desiaty človek žijúci na Slovensku ohrozený príjmovou chudobou (t. j. 12,2 % populácie). Tento trend však neustále klesá.

Zdroje:

- VLAČUHA, R., KOVÁČOVÁ, Y.: EU SILC 2018 Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia. slovak.statistics.sk. 2019. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/e1807669-1a3e-40fc-baa7-24309437f0f0/EU_SILC_2018_Indikatory_chudoby_a_sociálneho_vylúčenia.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-e1807669-1a3e-40fc-baa7-24309437f0f0-mSSU4ez.
- SITA: Chudoba v krajinách EÚ: V týchto štátoch je situácia najvážnejšia. karierainfo.zoznam.sk. 2017. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: <https://karierainfo.zoznam.sk/cl/1000142/1662207>.

4

Prečítajte si článok a splňte nasledujúce úlohy:

- A) Spoločne vymyslite vhodný názov textu.
B) Jednou vetou opište jeho hlavnú myšlienku.

Nerovnomernosť príjmového rozdelenia, S80/S20 v členení podľa krajov, EU SILC 2018

Podľa prieskumu EU SILC 2018 bolo chudobou ohrozených približne 650-tisíc ľudí žijúcich na Slovensku (12,2 % populácie). Je známe, že Slovensko sa dlhodobo zaraďuje medzi krajiny s výraznými hospodárskymi a sociálnymi rozdielmi medzi regiónmi. Nerovnomernosť medzi jednotlivými krajinami Slovenska súvisí predovšetkým s rôznym ekonomickým rozvojom regiónov.

Problémy chudobnejších krajov sa prehľbujú aj v dôsledku stále pretrvávajúcich aspektov, akými sú napríklad nedostatočne rozvinutá infraštruktúra, pomalé tempo budovania dopravnej siete, slabšie sa rozvíjajúce podnikateľské prostredie a taktiež nižšia vzdelanostná úroveň časti obyvateľstva.

Niektoré skupiny obyvateľstva sú však výrazne ohrozenejšie. Ide najmä o deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a o ľudí z marginalizovaných rómskych komunít. Riziku chudoby čelia aj osamelí rodičia s deťmi, rodiny s vyšším počtom detí a osoby so zdravotným znevýhodnením. Štatistiky pre ľudí bez domova neexistujú, nepochybne však patria k najohrozenejším skupinám.

Zdroje:

- Štatistický úrad SR: Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností EU SILC 2017. slovak.statistics.sk. 2018. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/f92872d1-5896-4653-8435-3c27f3abd241/Zistovanie_o_prijmoch_a_zivotnych_podmienkach_domacnosti_EU_SILC_2017.pdf?MOD=AJPERES&CVID=me2H6X8
- Ministerstvo financií SR: Revízia výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením. mfsr.sk. 2017. [cit. 3. 4. 2020]. Dostupné na: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/hodnota-za-peniaze/revizia-vydavkov/ohrozene-skupiny/>
- VLAČUHA, R., KOVÁČOVÁ, Y.: EU SILC 2018 Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia. slovak.statistics.sk. 2019. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: https://slovak.statistics.sk/wps/wcm/connect/e1807669-1a3e-40fc-baa7-24309437f0f0/EU_SILC_2018_Indikatory_chudoby_a_socialneho_vylucenia.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-e1807669-1a3e-40fc-baa7-24309437f0f0-ms5U4ez

5) Prečítajte si článok a splňte nasledujúce úlohy:

- A) Spoločne vymyslíte vhodný názov textu.
B) Jednou vetou opíšete jeho hlavnú myšlienku.

Začiatkom roka 2010 bola Európskou komisiou vyhlásená stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu pod názvom **Európa 2020**. Tá určuje pre európske sociálne trhové hospodárstvo víziu na obdobie nadchádzajúceho desaťročia. Stanovuje šesť hlavných cieľov, ktoré vymedzujú, aký pokrok by Európska únia mala dosiahnuť do roku 2020:

- zvýšiť mieru zamestnanosti osôb vo veku 20 až 64 rokov na minimálne 75 %;
- zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na aspoň 3 % HDP Európskej únie;
- znížiť emisie skleníkových plynov o najmenej 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 alebo o 30 % za priaznivých podmienok;
- zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť minimálne o 20 %;
- znížiť podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku pod 10 %, minimálne 40 % mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie;
- znížiť počet ľudí ohrozených chudobou o 20 miliónov.

Na národnej úrovni je cieľom Slovenskej republiky znížiť riziko chudoby alebo sociálneho vylúčenia, a to vymaniť z rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia aspoň 170 000 ľudí do roku 2020.

Zdroj:

- LUPPOVÁ, S.: Čísla, ktoré ukazujú, ako sa z najväčšieho problému ľudstva stáva okrajová záležitosť. hnonline.sk. 2018. [cit. 24. 8. 2020]. Dostupné na: <https://hnonline.sk/svet/1784867-je-mozne-uplne-vymazat-chudobu-vo-svete>.